

Zondaggroep II - 14 Mei 1961

Goeden morgen vrienden.

Ik zou vandaag graag eens een beetje met u willen babbelen, want de mogelijkheid bestaat, ofschoon ik dit nog niet geheel zeker durf zeggen, dat wij zo dadelijk een gastspreker kunnen doorlaten.

In ieder geval zou ik graag willen beginnen te sproken over

ENKELE ASPECTEN VAN HET LEVEN

Wij staan n.l. altijd weer - en zeker wanneer wij op aarde vertoeven - voor het probleem van het goede. En nu zult u mij voorwerpen: "Dit is nooit een probleem." Maar wij mogen niet vergeten, dat in de eerste plaats de bepaling van het goede zeer subjectief is en in de tweede plaats: de vrijheid, die men bezit in het leven, is zeer beperkt. Het is dan ook hiervanuit dat ik wil gaan: de beperking als kenmerk van ons leven.

Een ieder, die op aarde komt en een menselijke bewustwording heeft, volwassen is geworden, heeft voor zich het idee, dat hij de wereld zo'n beetje naar zijn hand kan zetten. Wanneer hij hierin volkomen slaagt, zo zijn wij geneigd om luidkeels uit te roepen: "Ziet, hier is onze verdienste. Dit hebben wij bereikt." Omgekeerd zijn wij geneigd om al hetgeen ons aan onaangenaams overkomt aan een noodlot, een duivel of iets anders toe te schrijven. Dat is natuurlijk een onredelijke verdeling. En zelfs wanneer wij zo laten wij maar eerlijk zijn alles voor onszelf aanvaarden, goed en kwaad, dan hebben wij toch nog heel vaak de gedachte, dat wij - voor een zeer groot gedeelte althans - uitmaken, wat er gaat gebeuren. Dit kan niet waar zijn. Weest u niet bang. Ik ga u niet bezighouden met een absolute lotsgebondenheid. Het is eerder een kwestie van de bepaling van vrijheid, die mij op het ogenblik bekommert. Er zijn n.l. op de wereld vele miljoenen mensen. Die vele miljoenen mensen hebben elk op aarde een eigen taak. Zij hebben een eigen leven en eigen bewustzijn, maar gezamenlijk beantwoorden zij aan kosmische invloeden, aan hereditieit, aan de invloeden van planeten en sterren, aan geestelijke invloeden, die tevoren bepaald zijn. Het is duidelijk, dat in een dergelijk complex absoluut een vaste regel moet gelden. Er moet ergens een beperking zijn, een bepaling, aan de hand waarvan een ieder leeft en zelfs een groot gedeelte van datgene, wat wij vrijheid zouden willen noemen, zal ongetwijfeld op dezelfde wijze voor ons geregeld zijn.

Ik begin met het volgende te stellen: elke mens, die op aarde wordt geboren is alleen reeds door het feit van zijn geboorte beperkt en vastgelegd en het aantal van zijn mogelijkheden binnen het menselijk leven is daardoor teruggebracht tot, laat ons zeggen, een positieve en een negatieve keuze. Op het ogenblik, dat hij zich van zichzelf bewust wordt, erkent hij ook zijn eigen behoeften en eigen drang. Daardoor wordt hij gedwongen tot een positieve keuze, en ook wanneer de wereld meent, dat die keuze negatief is, blijkt ze voor die mens positief, maar ze is haar a.h.w. opgelegd. Van een werkelijke vrijheid kan alleen sprake zijn, wanneer men zich geheel zou distantiëren van het totaal van de mensheid, het totaal van de Goddelijke wetten. Van een totale aansprakelijkheid kan eveneens slechts dan sprake zijn, wanneer wij onszelf geheel losmaken van al het andere in de schepping. Een simpel beeld hiervan is dus de mens, die alleen tegenover zijn God staat, maar dan ook helemaal geen rekening behoeft te houden met alles, wat die God heeft geschapen en zelfs niet met wat die God is. Die alleen de onderlinge verhouding ego - creator voor zich definieert. Dat is vrijheid. Dan zie je, dat in het leven een aantal gebeurtenissen onvermijdelijk is. Je praat er voor jezelf omheen, je noemt het je zwakte, je sterkte, je noodlot, je deugdzaamheid, je zondigheid enz. Maar wanneer je 't goed nagaat, dan kun je je wel zo'n tental andere mogelijkheden voorstellen, maar je zou niet één van die mogelijkheden kunnen verwerklijken. Ik hoop, dat tot zover de richting van mijn betoog duidelijk is. Ik pleit op het ogenblik dus voor een zekere gebondenheid.

De kwestie, die onze gastspreker deze dag wil voorleggen is die van: Allah heeft alles bepaald. Dus het is de Mohamedaanse stelling: het Al is bepaald, wij zijn volkomen lotsgebonden. Dit

echeor wordt weer op esoterische gronden, maar ook op grond van ervaringen, bestreden. De stelling: wij moeten een bepaalde reeks gebeurtenissen doorlopen in ons leven en kunnen ons daaraan niet onttrekken, ongeacht de schijn, dat die mogelijkheid wel bestaat, zou ik echter gaarne hier als bevestigd willen beschouwen. Wanneer je terugkijkt in je leven, dan denk je, dat het misschien anders had kunnen zijn, maar die veranderingen zouden hoogstens enkele details en persoonlijke reacties betreffen, nimmer de relatie tot de buitenwereld. Het is alleen op deze wijze, dat in elk moment van de schepping God zijn volledig wezen in die schepping kan openbaren. Het is alleen op deze wijze dat een kosmische waarheid voortdurend vaststaand en gelijkblijvend aanwezig is in alle verschijnselen. Nu wordt daarmee onze eigen verantwoordelijkheid helaas niet opgeheven, ook al zouden wij dat oorspronkelijk wel denken. Want er is in onszelf dat zult u zich herinneren uit vorige lezingen een tweede kosmos, n.l. de wereld van onze gedachten. De wereld, zoals wij die in onszelf verwerken, alles wat binnen onze innerlijke wereld geschiedt of niet geschiedt is onze aansprakelijkheid. Een rationalisatie aan de hand van uiterlijke waarden kan nimmer voldoende zijn. Zij kan nimmer beantwoorden aan ons werkelijk doel. Alleen datgene wat innerlijk, dus aan de hand van gevoelens, aan de hand van geweten e.d. volkomen aanvaardbaar is, kan binnen het innerlijk beleven geplaatst worden. Daar de uiterlijke wereld zoveel onontkoombare factoren telt, zullen wij dus m.i. gebruik moeten maken van een zodanige wereldaanvaarding en beleving, dat onze voorstelling van die wereld zo weinig mogelijk strijdige factoren bevat, een zo groot mogelijke innerlijke eenheid tot stand brengt en die innerlijke eenheid een zo juist mogelijk beeld verwerven, niet van wat wij van onszelf gemaakt hebben maar van datgene wat wij in God zijn en van datgene wat God voor ons, in deze fase, direct betekent. Ik wil op dit onderwerp zo dadelijk gaarne en waarschijnlijk in de vorm van commentaar op de gastspreker, terugkomen.

Maar ik wil u nu overgeven aan deze spreker, van wie ik slechts kan verklaren dat hij een tijdlang onderricht heeft gegeven aan een soort tempeluniversiteit rond 1200. Dus in het glorieperk van Mohammeds leer, de periode van de glans der Kalifaten. Wanneer hij u deze stellingen voorbrengt, dan doet hij dit ongetwijfeld vanuit een oud standpunt, maar verlucht door zijn geestelijk weten. Ter vereenvoudiging zullen wij trachten hem enige persoonlijkheidsuiting toe te staan, maar beperkingen zijn waarschijnlijk noodzakelijk, omdat deze spreker zelden in het Westen voorkomt en dus met andere lichamelijke condities en mogelijkheden te maken heeft, dan hij gewend is. Vrienden, ik neem voor dit ogenblik afscheid van u en hoop zo dadelijk ons aangenaam discours voort te zetten.

o-o-o-o-o

Goede morgen vrienden.

In de leer van de profeet wordt de wil van de Allerhoogste als bepalend gesteld. Wat Allah doet is wel gedaan. Indien wij dit in ons eigen bestaan trachten te verwerken, zo zullen wij moeten komen tot een aanvaarding zonder enige kritiek van al hetgeen de wereld ons tot stand brengt. Wij hebben echter als geschapenen een verplichting tegenover de Hoogste. Dit komt tot uiting in de godsdienstwetten, die de profeet eveneens aan zijn volgelingen voorhoudt. Men strijdt er vaak over wie de rechtmatige erfgenaam van de profeet is en daarmee verloochent men de werkelijkheid van zijn openbaring en zijn leer. Als er een erfgenaam waarlijk de erfgenaam is, zo zal immers de Allerhoogste, de Machtige dit duidelijk en voor ons allen kenbaar manifesteren. De waarheid en de zuiverheid van de leer ging te gronde door de poging om wat daarin is bevat, te interpreteren en op menselijke wijze de Goddelijke wil af te lezen. Nu kunnen wij, gij die hier aanwezig zijt, maar ook wij, die elders leven de wil van de Allerhoogste nimmer kennen in Zijn volheid. Daarom zijn wij verplicht te aanvaarden. Onze aanvaarding is gebaseerd op de onvermijdelijkheid der gebeurtenissen. Wij voelen ons als schaakstukken, die door een meesterhand worden verzet van vlak naar vlak en toch niet beseffend, in hoeverre zij het beeld van het spel veranderen door deze verplaatsing. Maar het stuk op zichzelf is gebonden aan regels. Wie zal een krijgsman bewegingen laten maken van een ruiter? Het is te dwaas om daar over te denken. Maar zodra hij er in slaagt het gehele slagveld te doorlopen, verwerft hij eigenschappen, die hem een vrijere beweging, tezamen met de vorstin, mogelijk maken over het gehele veld. Wij zijn over het algemeen dergelijke krijgslieden, pionnen. Wij gaan stap voor stap en veld na veld voorwaarts. Dit betekent heel vaak, dat wij op ons pad geblokkeerd worden, een schijnbare stilstand, een gebrek aan bereiking, een gebrek misschien zelfs in materiele zin schijnt zonder kennelijke redenen ons te zijn opgelegd. Indien wij nu beseffen, dat wij door een krijger van de tegenpartij geneutraliseerd zijn, zo beseffen wij ook, dat onze uiteindelijke vooruitgang en bereiking

afhankelijk zullen zijn van de beweging der grote stukken als de vestingen, de ruiters, de raadsheren. Slechts zij kunnen voor ons deze belemmering wegnemen en soms zal men ons offeren om aan een ander een voortgang mogelijk te maken. Wie het leven zo ziet, beseft dat het spel, dat de Hoogste speelt met de eeuwige tegenstander, het spel tussen licht en duister, tussen het witte licht van innerlijke bezinning en de rode horden van onbegrepen hartstocht, niet alleen van ons afhankelijk kan zijn. Er is echter een rechtvaardigheid en deze rechtvaardigheid van onze Schepper vloeit voort uit het feit, dat Hij ons altijd weer in een steeds nieuwe partij a.h.w. op dezelfde plaats brengt, maar met andere mogelijkheden en andere situaties. Wanneer wij dus de vrijheid van de vorstin bereiken, zo is echter daarmee voor ons het bestaan als eenvoudig krijger teneinde. Wij worden, tot wij zo bewust zijn dat wij het totale rijk der materie en der Schepping krachtens bereiking volgens de Goddelijke wil en gesterkt vanuit de Goddelijke wil geheel kunnen overzien altijd weer de gebondenen van onzen God. Wij echter, dienen juist door ons besef mede te werken met de God, die ons beweegt. Het is niet voldoende zonder bewustzijn van vlak tot vlak te worden geschoven. Wij moeten elke beweging, die wij maken, kennen, zoveel mogelijk in zijn ware beduiding en zo dit niet mogelijk is, althans in hetgeen zij voor ons inhoudt aan benadering van vrijheid of verandering van wezen. Toen de profeet volgens de legenden op de berg het gevleugelde paard vond en opsteeg tot in de zevende hemel, zag hij 7 werelden. En elke wereld kende zijn vreugde en zijn vrijheid. Maar slechts in de lichtende wereld, waarin de Schepper kenbaar is, was ook voor hem een volle beleving mogelijk en wist hij welke taak hij had op het schaakbord, wat aarde heet. Voor ons allen is, indien wij zo bewust mogelijk aanvaarden wat ons geschiedt, en zo bewust mogelijk volbrengen, wat wij moeten volbrengen, het gevleugelde paard van het geestelijk bewustzijn of van de lichtende engel aanwezig. En het zal ons steeds tot groter werelden verheffen. De grootste bereiking van de mens is niet te handelen volgens eigen inzicht en weten, want dit is schijn. Zijn hoogste bereiking is te handelen in de wetenschap van hetgeen de Schepper zelf in hem legt als noodzaak om zo met de Schepper tezamen handelend en denkend uit te gaan van het patroon, dat hij in ieder geval moet volbrengen in het lot, zelve bewust te voltrekken. Bewustzijn van leven is het einddoel van de bewustwording. Eenheid van leven is scheppende kracht en het patroon, dat zij weeft, is voor ons de hoogste bereiking: het menselijk bewustzijn. Het begrip en het aanvaarden zullen bepalen welke zet de Goddelijke speler doet met ons. Want onze persoonlijk inhoud kan uw betekenis van ons wezen wijzigen. Nimmer wijzigen wij het geschapene. Nimmer wijzigen wij de volmaaktheid, de oneindigheid van de gedachte Gods. Maar in ons bewustzijn wijzigen wij het contact met de Schepper. En waarlijk, indien de Almachtige gekend wordt en Zijn stem spreekt in de harten der mensen, zo is er een eenheid, die Volmaaktheid kan worden genoemd en machtiger is de mens dan de engelen, die als boden tot hem worden gezonden. Er is even God buiten God. Er is geen kracht buiten de ene kracht, er is geen openbaring buiten de eeuwige stem, die spreekt in de mens, die verstaat. En er is een gerechtigheid die allen doet voortgaan langs de vastgestelde banen des levens tot in allen het weten omtrent de Schepper, de Schepping en eigen wezen bestaat. Dan dooft het vuur van Djehenna, dan wordt de brug van het zwaard gebroken. Dan verschrompelt de vruchtbaarheid van het paradijs en blijft slechts waarheid. Dat de Almachtige uw wezen moge beschermen.

Ja vrienden, dit is dan een esoterische benadering van een theologisch standpunt, dat ook nog op dit ogenblik in de Moslimleer een zeer grote rol speelt: de lotsgebondenheid van de mens. Ongetwijfeld doet het u wat vreemd aan deze beelden te horen, die echter bijna op dezelfde wijze ergens in de koele hallen van een Moskee eens aan leerlingen werd voorgelegd. Indien wij de essence, de werkelijke achtergrond van deze stellingen willen doorzien en ik u ook nog een ogenblik aan mijn woorden aan het begin mag herinneren, dan zult u met mij eens zijn: belangrijk is dit! het is God, Die alle dingen bepaalt. Er is niets buiten Hem mogelijk. Indien wij aannemen, dat Zijn stoffelijke schepping werkelijkheid is, zal ook alles in die stoffelijke schepping een volledige uitbeelding moeten zijn van de wil van de Schepper. Dan is de mens inderdaad niets anders dan een wezen dat bewogen wordt en zelf niet beweegt. Dan is stilstand niets anders dan de wil van de Schepper, Die op deze wijze, via ons misschien, andere krachten in bedwang wil houden en zo het beeld van Zijn gedachten binnen het evenwicht van Zijn schepping tot uiting brengt. Ik heb u reeds gezegd, dat ik voor mij geloof, dat de vrijheid, die wij bezitten, innerlijk is. In ons leeft een wereld - zo heb ik u gezegd - en het is deze wereld waarin wij vrij zijn. Nimmer in de Goddelijke werkelijkheid en in de wereld buiten ons. Nu moet ik echter deze stelling verder ontwikkelen, opdat zij niet te onduidelijk

worde. Wanneer ik spreek over een innerlijke wereld, dan is dit de wereld, die ik als mens of geest beleef. Want wat waarlijk buiten mij is, ken ik niet. Ik kan mij dit ook niet volledig realiseren. Het enige waarvan ik mij soms bewust word, is de strijdigheid tussen mijn innerlijke wereld en de wereld, die God werkelijk maakt. Alleen in deze contrasten word ik met werkelijkheid geconfronteerd. Wanneer onze vriend zijn beeld voortzet en u probeert duidelijk te maken hoe alleen de speler het stuk beweegt en de zetten bepaalt en hoe het stuk, dat tenslotte zijn einddoel bereikt, de functie van een koningin heeft, de vrijheid om alle dingen, alle vlakken te beroeren, te erkennen enz. zo is dat m.i. niet helemaal rechtvaardig of juist. Wij kunnen dit alleen baseren op een zuivere voorbestemming, die ook onze innerlijke wereld beroert en het is onrechtvaardig dat de één bewustzijn verkrijgt, terwijl de ander er ze niet verkrijgt. God is rechtvaardig; dus dit kan voor mij niet kloppen. Nu stel ik dit: Wij leven allen in een Goddelijke werkelijkheid. Deze realiteit kennen wij ten dele. Wij geven onze eigen inhoud en interpretatie aan alles wat rond ons is. Wij zullen dus de bewegingen niet geheel zelf kunnen maken in de werkelijkheid, dat is een feit. Maar wij kunnen a.h.w. onze eigen innerlijke wereld zodanig construeren, dat zij praktisch gelijk is aan de Goddelijke werkelijkheid. Voor mij komt het er niet op aan, dat wij volledig vrij zijn van wil, maar wel, dat wij, zover er een vrijheid van veerstellen en willen binnen ons bestaat, deze weten te geleiden tot een absolute overeenkomst met de wereld buiten ons: de werkelijke wereld, de Goddelijke wereld. Wanneer ik alle goeds in de wereld zou willen volbrengen en dit goeds is strijdig, met de Goddelijke wil, dan zal ik niet alleen het goede niet volbrengen, ik zal voor mijzelve falen en door dit falen tot een verwerpen van mijzelve komen, mijn bewustzijn van de werkelijkheid verkleinen en daardoor dus innerlijk minder contact hebben met God. Ik zal dan nog wel de noodzakelijke dingen doen in de wereld om het lot van anderen te beïnvloeden, maar ik zal mijzelf daarvan niet bewust zijn. Vrienden kunt u mij volgen? (het is moeilijk, want wij kennen de buitenwereld niet) .Inderdaad, maar wij weten heel goed of wat buiten ons leeft beantwoordt aan onze innerlijke mogelijkheid of niet. de feiten, die buiten ons bestaan en wel in het bijzonder onze betekenis voor anderen, zoals die voor ons kenbaar wordt, houdt steeds weer remmingen, onmogelijkheden in. Dit kan contacten met de geest betreffen, zogoed als met de stof. Het kan verhoudingen met mensen, maar ook met voorwerpen en zelfs t.o.v. politieke richtingen, staten en godsdiensten impliceren. Wij betekenen daarvoor soms iets. Wanneer wij dit bemerken en gelijktijdig ervaren dat deze dingen ons remmen of terughouden, dan is er sprake van een incongruentie tussen de werkelijkheid Gods en onze innerlijke kosmos, onze wereld, zoals wij die in ons wensen te bouwen. Zodra wij dit bemerken moeten wij trachten voor onszelf in te zien op welke wijze de tegenstellingen, de teleurstellingen misschien ook zin hebben, Niet voor onszelf steeds zeggen: wij alleen zijn schuld, maar zeggen: wij alleen hebben schuld in onszelve, doordat wij in het verleden evenmin als in het heden begrepen hebben, waar het over gaat. Wij hebben niet op harmonische wijze onze taak in de Goddelijke werkelijkheid gereproduceerd in onszelf.

Onze gast van vandaag haalde o.m. aan de reis van Mohammed naar de 7^e hemel en zo terloops stipte hij aan: 7 werelden betrad hij, maar slechts in de hoogste enz. Die voorstelling van 7 werelden betreft overigens astrologisch de 7 bekende planeten van uw tijd. Maar vrienden, wij betreden zoveel werelden van gevoel en van geestelijk beleven en sommige ervan zijn ons zo aangenaam. Maar wij kunnen er niet het lichtend ervaren in vinden. Op het ogenblik, dat ons innerlijk dus geestelijk leeft, onze innerlijke kosmos a.h.w. in disharmonies komt met de uiterlijke kosmos; op het ogenblik, dat wij voor ons zelve en in de noodzaken van ons leven en onze betekenis onwaar worden, kunnen wij deze hoogste werelden niet betreden. Wat meer is: de krachten en werelden, die wij wel kennen, ofschoon zij op ons uiterlijk leven weinig of geen invloed uitoefenen, zullen voor ons innerlijk zoor grote conflicten doen rijzen, afkeer doen ontstaan, ongeduld, een gevoel van absolute mislukking. Het zijn deze dingen, die, gezien het feit, dat wij toch behoren tot een vast patroon van de Goddelijke werkelijkheid, zo overbodig zijn. Onze vriend maakte de opmerking, dat aan het einde, dus bij de algehele bewustwording het vuur van Djehenna dus van de hel wordt gedooft. Ik moet u zeggen vrienden, dat deze voorstelling inderdaad waar is in de mens. Op het ogenblik, dat wij de zin van ons leven, geestelijk en stoffelijk, van ons falen zo goed als ons slagen beseffen, is de kwellung daar uit weggenomen, is de disharmonie in ons voorbijgegaan. En menige mens kent toch eigenlijk in zich een zeer smalle weg waardoor hij tenslotte iets van hogere kracht en weten in zichzelf ontvangt. Onze vriend spreekt over het breken van de brug van het zwaard. Men dacht immers u weet dat misschien dat men dus, om het paradijs te bereiken, over de snede van een zwaard zou moeten gaan en de onrechtvaardigen zouden ongetwijfeld in een

afgrond vallen. Wanneer wij beseffen, dat de eenheid met het Goddelijke, de aanvaarding van ons wezen en zijn, ook zonder dat wij persoonlijk daarvoor een reden kennen, ons harmonisch kan maken met de Godheid; wanneer wij verder beseffen, dat onze innerlijke wereld zoveel mogelijk moet beantwoorden aan de uiterlijke, door de tegenstellingen, de teleurstellingen etc. die van buitenaf ons worden opgelegd in ons te verwerken en te maken tot een aanvaarding van een werkelijkheid, zo kunnen wij inderdaad i.p.v. een zwakke en gevaarlijke weg, die ons misschien soms een Goddelijk bereiken schenkt, komen tot een direct Goddelijk bereiken.

Onze vriend en gast van zo-even bleef enerzijds gelukkig, anderzijds voor mij toch wat betreurenswaardig, sterk in de termen en de wijze van doceren, die hij reeds zo lang geleden op aarde gebruikte. In zijn zoeken naar woorden is hij misschien iets zakelijker geweest dan toen, maar daar blijft het bij. Ik had gaarne gewild, dat hij zijn esoterische inzichten anders en scherper had geformuleerd. Nu echter blijft mij weinig over aan kritiek en commentaar. Ik kan ten hoogste trachten mijn eigen visie en de zijne gezamenlijk zo goed mogelijk te doen weerklinken. Ik wil u een voorbeeld geven van lotsbestemdheid. Wij zijn allen hier op dit moment tezamen. Wij hebben allen, geest zowel als stof er zijn er betrekkelijk veel uit de geest ook aanwezig dezelfde behoefte, n.l. het vormen van een zo sterk en zo groot mogelijke harmonische eenheid, die tenslotte alle mensen zal omvatten. Nu spreekt hier een gast en ik spreek hier. Maar die woorden kunnen ten hoogste uw aanvaarding van de wereld veranderen. Zij kunnen nooit veranderen wat de wereld ís. Al zou ik u het geheim van het scheppingswoord kunnen mededelen, dan zoudt u nog niet in staat zijn een jota aan uw eigen wereld te veranderen, omdat u God niet veranderen kunt. Wij moeten dus en dat is het punt, dat ik met deze verduidelijking hoop te bereiken altijd weer uitgaan van onze innerlijke wereld en onze innerlijke kracht. En nu is er één punt dat onze vriend niet naar voren bracht. Hij heeft m.i. te weinig nadruk gelegd op het feit, dat het mogelijk is de eigen visie van plaatsing van alle stukken op het schaakbord op te vangen. M.a.w. er is een geestelijke eenheid te bereiken, waarin het hele spel ons wordt geopenbaard ook wanneer de bedoelingen en de zetten nog niet geheel te overzien zijn. Wie onderlinge verhoudingen en verwachtingen kunnen gedefinieerd worden en het spel, dat hiermede gespeeld kan worden, met deze geestelijke band, die eigen wereld groter maakt dan eigen ik dat is dan de veel geroemde magie dit spel omvat de voel toespreken esoterische verbinding, de zielsverwantschap, de geestelijke eenheid, het ingrijpen van de geestelijke krachten, de lessen van de geestelijke meester en wat gij meer wilt noemen. Ik had gehoopt, dat hij daar ook zijn visie in zou uitdrukken. Hij heeft het niet gedaan. Het is niet aan mij om hem in zijn wijsheid op enigerlei wijze te bekritisieren, het zal wel goed zijn. Maar ik voor mij moet er wél de nadruk op leggen. Wij kunnen niet direct Gods werkelijkheid kennen. Wij leren pas zeer langzaam wat dat betekent. Maar wij kunnen voor een zeer groot gedeelte, ofschoon niet geheel, elkanders wereld kennen en daardoor kunnen wij begrijpen wat de mensheid als geheel, wat de samenwerking van stof en geest als geheel, zal gaan volbrengen. En naar ik meen is dan de grote vrijheid, die wij bezitten, het overdragen van deze krachten in bijzondere mate naar de innerlijke wereld, van degenen, die naar ons bewustzijn tot de komende beweging behoren.

Mag ik aannemen dat u mij hebt kunnen begrijpen? Moeilijk? Ik wil nog een kleine conclusie trekken voor ik weg ga. want deze dingen hebben alleen zin als beschouwing, wanneer zij voor ons toch ook een praktische bruikbaarheid kunnen bezitten. En nu weet ik niet in hoeverre mijn woorden, dus mijn beweging op het schaakbord der werkelijkheid zin heeft voor u. Misschien wel, misschien niet, het is op het ogenblik zo, dat de gehele wereld door de kosmische invloeden bepaald wordt. Ik zou haast zeggen: wij krijgen een aantal zeer snelle spelbewegingen. Alsof er een situatie is gekomen, waarin een aantal snelle veranderingen van toestand onvermijdelijk zijn. Wanneer wij dit in onszelf gaan verwerken, dan zullen wij vaak met grote moeilijkheden te kampen hebben en wij zullen daaraan niets werkelijks kunnen doen. Wij kunnen alleen de mentale reactie, de geestelijke bewustwording, hieraan verbonden, wijzigen, maar niet het totaal gebeuren zelf. Zoals ik het geheel overzie. Nu moet u heus niet denken dat ik behoor tot de allerhoogsten of de allerkleinsten zullen de bewegingen in de werkelijke wereld, voorzover zij uw aarde betreffen, voor uw persoonlijke wereld nogal wat conflicten veroorzaken. Ge zult ontdekken, dat u meegesleurd wordt in allerlei situaties, waarvoor u geen verklaring meer hebt; dat uw liefste wensen ineens gefrustreerd worden; dat dingen, die u helemaal niet had verwacht, ineens binnen uw bereik komen, en dingen, waarop u meende recht te hebben, plotseling wegblijven. Dit is te danken aan de werkingen, die vanuit de kosmos ontstaan en hier kun je niets aan doen. Of het nu een geestelijke beleving is,

die verandert of wegblijft of plotseling opkomt, voorzover deze met de buitenwereld gedeeld kan worden en daarin werkzaam is dan altijd; of uw persoonlijke bezitsverhoudingen zich plotseling wijzigen, daaraan is niets te veranderen. Maar wat wij kunnen veranderen is onze eenheid met anderen.

In de komende tijd zullen wij meer en meer moeten trachten zoveel mogelijk de wereld, die in anderen bestaat, hun innerlijke kosmos, te delen. Hoe groter dit deelgenootschap is, hoe sterker de kracht, die ons in staat stelt alle wijzigingen te ondergaan, alle schokkende veranderingen misschien te aanvaarden, alle tegenstellingen voor onszelf te overwinnen, zonder dat wij vervreemden van het Goddelijke, zoals het in de wereld is geuit. De vrije wil bestaat zeer zeker binnen ons volledig en buiten ons moge zij misschien voor bepaalde details bestaan, maar voor het geheel kan zij niet bestaan. Wij kunnen nimmer de verantwoordelijkheid op ons nemen voor de beweging van kosmische krachten. Wij kunnen dat. alleen doen voor onszelf. Wij mogen niet eisen, dat de kosmische krachten onze innerlijke kosmos buiten ons verwerklijken, maar wij kunnen wel onze eigen innerlijke wereld steeds zover wijzigen en aanpassen, dat de Goddelijke openbaring in zijn werkelijkheid, zelfs in tijdervaren, zoals wij dat doen, voor ons allereerst de brug betekent naar een innerlijk Godskennen en daarnaast naar de grote zelfrealisatie die ons voor het eerst vrijmaakt in bewustzijn van de gebondenheid aan de kleine omstandigheden en ons een overzicht geeft van de grote schijnbare strijd, die wij Schepping noemen en die is: Gods zelfopenbaring in heerlijkheid en macht. Ik wil daarmee voor vandaag volstaan.

Ik kan mij voorstellen, dat sommigen van u op dit onderwerp zouden willen terugkomen. Ik mag hen verraden dat ook mij dit onderwerp buitengewoon boeit, zodat wij waarschijnlijk een gelijke invloed ondergaan. Ik meen, dat wij het probleem van de buiten onze wil liggende omstandigheden zullen moeten oplossen in en voor onszelf om de komende tijden op de juiste wijze te kunnen dragen en volbrengen. Het is daarom, dat ik, wanneer de gelegenheid mij wordt geboden en uw aandacht niet is verslapt, ik graag nog verder hierop zal doorgaan. Voor heden eindig ik dus met de raad: begrijp, dat je de wereld niet geheel kunt veranderen, maar dat je in jezelf al hetgeen in die wereld uw innerlijk bewustzijn van ontwikkeling, van goed, van bereiking schijnt te remmen, nauwkeurig moet analyseren om tot een evenwicht te komen met de werkelijke wereld, die buiten u bestaat.

Ik wens u allen een gezegende zondag.

o-o-o-o-o

Evenwicht.

Weet u wat evenwicht is? Dat is die innerlijke eigenschap, die de meeste mensen juist dan dreigen te verliezen, wanneer ze er zo van overtuigd zijn, dat ze ze bezitten.

Evenwicht. Een balans. Een wereld van goed en kwaad. God, volmaakt. Goed en kwaad zijn altijd in evenwicht, maar wij krijgen altijd meer van het kwaad dan wij kunnen gebruiken en minder van het goed, dat wij zouden willen hebben, en daarom zeggen wij, dat de wereld onevenwichtig is.

Evenwicht, de natuur handhaaft evenwicht. Ze handhaaft de verhouding tussen vleeseters en planteneters, tussen planten en andere gewassen, bomen b.v. en dat doet ze allemaal op haar eigen houtje. En wanneer wij nu zelf daar tussen komen en wij verstoren het evenwicht, omdat wij het anders prettiger vinden, dan zeggen we op aarde, dat de natuur toch wel erg onevenwichtig is, omdat ze de brutaliteit heeft onze haar evenwicht verstorende pogingen op de een of andere wijze te corrigeren. Begrijp mij goed. Wanneer je over evenwicht praat, dan praat je over dingen, die in het leven een grote rol spelen. Wanneer je dat evenwicht zou willen terugbrengen tot wat het werkelijk moet zijn in jezelf, mij dunkt dat je dan het best kunt spreken over innerlijke balans. Ik draag in mij het zaad van het goed en als mijn ik zichzelf goed verstaat, ook menig voldragen vrucht van die andere waarde, van het kwaad. Ik draag in mijzelf, zoals ik mij zie, veel recht en onrecht, dat wordt geleden, zodat ik, in het kneden van 's levens omstandigheden mijzelf betreur omdat het heden niet wil veranderen zoals ik ditzelve wil. Ik zie de wereld en mijn God als kan mij zelf gebonden en terwijl ik toorn, in naam van God, over der wereld zend en voel ik mij aan mij zelf verplicht om eigen zonden tot zwakheden te bevorderen en verstoort zo mijn innerlijk evenwicht. Wilt u innerlijk evenwicht zijn wilt u de lijn trekken van Goddelijke rechtvaardigheid en eeuwigheid in het ik, dan moet je weten:

God geeft in je leven het goed en het kwaad.

Hij geeft je gedachten. Hij geeft je de daad.

Hij geeft je de noodzaak tot zelf verwerven van Zijn gaven;

Hij geeft zijn genade. God geeft in je leven verlies en gewin, en geestelijke rijkdom en armoede.

Maar altijd weer geeft Hij al wat gij vraagt zolang gij het in u verwerkt en het weet toe te voegen aan het evenwicht, dat het contact met de Schepper schraagt. Daarom, spreek niet van zonden en spreek niet van deugd. Spreek van het juiste leven, dat jou een antwoord geeft op al wat God je heeft gegeven en wat kenbaar maakt, hoe of jouw God ook voor jou in de wereld leeft. Spreek niet van werelden van de hoogste geest. Dat doet men zo gaarne, en spreek niet vol van verwerpelijk grijnzen over de verachtelijke stof. Want stof en geest in de mens zijn één, ook daar moet een evenwicht zijn en wie dat evenwicht verstoort, heeft heel vaak zich de stof vermoord en vond in de geest slechts pijn.

Het evenwicht, dat is God. Die zich openbaart, beperkt of volmaakt in het kleine. Het reine licht, dat in je leeft, de ziel die aan alles leven geeft, de vlam, waaruit je voort bestaat en die je steeds beseffen laat: het goed en het kwaad, ouderdom, jeugd, verworpenheid en grote deugd, zij allen vloeien steeds tezamen zolang zij in de naam van God volbracht worden tot de kracht, die het innerlijk drijft.

Evenwicht is een balans, die je innerlijk gewinnen moet en heb je die bereikt, dan schrijft je God met Goddelijk licht en Goddelijke krachten in je wezen het woord van zijn werkelijkheid, zodat je niet zult vrezen en alles steeds zult weerstaan, de moeilijkste kruisgang, de allergrootste vreugd, omdat in God men kent de vrede en het geluk en al, wat nog daarbuiten staat als een verschijnsel zonder streven daartoe in zich, tot teken van 's Heren grootheid wordt.

Innerlijk evenwicht het besef, dat stof en geest tezamen één eenheid zijn, zolang je in de stof leeft. Het besef, dat goed en kwaad elkaar opheffen en dat, waar een van beiden te sterk wordt, onevenwichtigheid de mens tot ondergang zal doemen. Evenwichtigheid is niet stilstand, maar wel een vast innerlijk standpunt aannemen t.o.v. God en die God in een vast standpunt aanvaarden en in jezelf als openbaring kennen. En ten laatste zou ik haast willen zeggen: Evenwicht is het mengsel van ernst en humor, van droefgeestigheid en vreugde, dat realiteitszin wekt op elk gebied en je zo sterk maakt, niet alleen ín jezelf, maar ook úit je zelf, voor anderen.